

Pakisztán: a pandzsábi kormányzó, Szalman Tászír meggyilkolása

Az Európai Parlament 2011. január 20-i állásfoglalása Pakisztánról, különös tekintettel Szalmán Tászír kormányzó meggyilkolására

Az Európai Parlament,

- tekintettel az emberi jogok és a demokrácia pakisztáni helyzetéről szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2010. május 20-i¹, valamint a 2007. július 12-i², 2007. október 25-i³ és 2007. november 15-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel az emberi jogok világbeli helyzetéről szóló, 2009. évi éves jelentésre és az Európai Unió emberi jogi politikájára vonatkozó, 2010. december 16-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel a vallás és meggyőződés szabadságáról 2009. november 16-án elfogadott tanácsi következtetésekre, amelyekben a Tanács hangsúlyozza e szabadság stratégiai fontosságát és a vallási intolerancia elleni fellépés jelentőségét,
- tekintettel a 2010. június 4-i EU–Pakisztán közös nyilatkozatra, amelyben mindkét fél megerősíti az iránti elkötelezettségét, hogy közösen fellépjenek a regionális és globális biztonsági problémák leküzdése és az emberi jogok tiszteletben tartásának előmozdítása érdekében, valamint hogy együttműködjenek Pakisztán demokratikus kormányának és intézményeinek további megerősítése érdekében,
- tekintettel elnökének Ászija Bibi halálos ítéletéről szóló, 2010. november 19-i nyilatkozatára,
- tekintettel Catherine Ashtonak, a Bizottság alelnökének/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviseleijének Szalmán Tászír kormányzó meggyilkolásáról szóló, 2011. január 4-i, valamint egy pakisztáni halálos ítéletről szóló, 2010. november 12-i nyilatkozatára,
- tekintettel az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 18. cikkére,
- tekintettel az ENSZ 1981-ben elfogadott, a valláson vagy meggyőződésen alapuló intolerancia és megkülönböztetés minden formájának megszüntetéséről szóló nyilatkozatára,
- tekintettel eljárási szabályzata 122. cikkének (5) bekezdésére,

A. mivel Szalmán Tászír, Pandzsáb tartomány kormányzója egyike volt azoknak, akik

¹ Elfogadott szövegek, P7_TA(2010)0194.

² HL C 175. E, 2008.7.10., 583. o.

³ HL C 263. E, 2008.10.16., 666. o.

⁴ HL C 282. E, 2008.11.6., 434. o.

⁵ Elfogadott szövegek, P7_TA(2010)0489.

hangosan és nyíltan bírálják az istenkáromlásról szóló pakisztáni törvényeket és azt, hogy szélsőséges csoportok visszaélnék velük olyan esetekben, mint amilyen Ászija Bibié is, a keresztény nőé, akit a pakisztáni büntető törvénykönyv 295 C. szakaszának értelmében istenkáromlásért halálra ítélték;

- B. mivel Szalmán Tászírt 2011. január 4-én Iszlámábádban saját testőrei közül az egyik, Malik Mumtaz Husszein Kadri meggyilkolta, mert nem értett egyet azzal, hogy Tászír ellenezte Pakisztán istenkáromlásról szóló törvényeit;
- C. mivel a Tászír kormányzó megölésekor jelen lévő testőrök közül egyik sem próbálta megakadályozni a gyilkosságot; mivel a gyilkost több száz ügyvéd éljenezte és támogatta, amikor megjelent a bíróságon, valamint több tízezren vonultak fel Karacsi utcáin, hogy kinyilvánítsák: egyetértenek azzal, amit tett; mivel értesülések szerint az egyik befolyásos imám fetvát hozott Síri Rahman, volt pakisztáni miniszter, reformer politikus és ismert újságíró ellen, amelyben a következő gyilkosság célpontjaként őt jelöli meg,
- D. mivel a tragikus eseményt követően az ország vallási hivatalt viselő személyeinek széles körű szövetsége, amelyet a pakisztáni Zsamát Áhla Szunat, a mérsékelt barelvi szekta nevében nyilatkozó szervezet képvisel, nyilatkozatot adott ki, amelyben megbocsátja Tászír kormányzó meggyilkolását és ünnepli a gyilkost, és kijelenti, hogy „egyetlen muzulmán sem vehet részt a temetésen és nem imádkozhat Szalmán Tászírért, sőt sajnálatát vagy együttérzését sem nyilváníthatja ki a történetek miatt”, és megtiltja, hogy bármely muzulmán vallású személy temetési imát mondjon, vagy bármelyik vallási hivatalt viselő személy a meggyilkolt kormányzó temetését vezesse,
- E. mivel az 1973. évi pakisztáni alkotmány „Alapvető jogok” című fejezete biztosítja a „vallás gyakorlásának és a vallási intézmények működésének szabadságát” (20. cikk), valamennyi állampolgár egyenlőségét (25. cikk), valamint a „kisebbségek törvényes jogait és érdekeit” (26. cikk),
- F. mivel 2009. december 25-én Aszif Ali Zardari elnök ismételt ígéretet tett arra, hogy a Pakisztáni Néppárt megtartja a kisebbségekhez tartozó valamennyi állampolgár egyenlő bánásmódhoz való jogát,
- G. mivel az 1982-ben és 1986-ban bevezetett „istenkáromlásról szóló törvényként” ismert jogszabályi rendelkezések veszélyeztetik az alkotmányban biztosított alapvető vallási és kisebbségi jogokat, a szélsőséges csoportok és a személyes bosszúra vágyók fel is használják ezeket a törvényeket, amelyek a vallási kisebbségek tagjai, valamint az igazságtalanságok ellen bírálatot megfogalmazni merészülő polgárok elleni erőszak növekedéséhez vezettek,
- H. mivel az istenkáromlásról szóló törvények értelmében elítélték többsége muzulmán, de a vallási kisebbségekhez tartozó egyének elleni vádak aránytalanul súlyos erőszakot szülhetnek egész felekezetük ellen,
- I. mivel a pakisztáni kormány 2010. december 30-i kiáltványában megtagadta az iránti kötelezettségvállalását, hogy felülvizsgálja a diszkriminatív törvényeket, politikai nyilatkozatban jelentve be, hogy nem áll szándékában visszavonni vagy módosítani az istenkáromlásról szóló törvényeket,

- J. mivel Tászir kormányzó meggyilkolása biztonsági aggályokat vet fel azoknak a bírónak az esetében, akik istenkáromlási ügyekben bírászkodnak, mivel a pakisztáni elsőfokú bíróság bírúit a muzulmán szélsőségesek már nyomás alatt tartják, és a felsőbb szinten eljáró bíróságok bírúái is vonakodhatnak vallási üldözéssel kapcsolatos ügyekben részrehajlástól mentes ítéletet hozni attól való félelmükben, hogy a terroristák az életükre törnek,
- K. mivel Tászir kormányzó meggyilkolása óta a mérsékelt véleményt vallók, a vallási kisebbségekhez tartozók és az emberi jogok védelmezői egyre kevésbé érzik biztonságban magukat,
- L. mivel az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (5) bekezdése kimondja, hogy a demokrácia előmozdítása és az emberi jogok és polgári szabadságjogok tiszteletben tartása az Európai Unió alapelvei és alapvető céljai közé tartozik, és a harmadik országokkal fenntartott kapcsolatok közös alapját képezi, mivel az uniós kereskedelmi és fejlesztési segítségnyújtás igénybevételenek előfeltétele az emberi jogok és a kisebbségi jogok tiszteletben tartása,
1. mélyen elítéli Szalmán Tászirknak, a pakisztáni Pandzsáb tartomány kormányzójának 2011. január 4-i az iszlámábádi piacon elkövetett brutális meggyilkolását, méltatja a kormányzó bátorságát és erkölcsi erejét, amellyel kiállt a vallási tolerancia és a hatalmat nélkülözökkel való emberséges bánásmód mellett a pakisztáni polarizált politikai légkör ellenére, valamint együttérzéséről biztosítja az áldozat családját és a pakisztáni népet;
 2. sürgeti a pakisztáni hatóságokat, hogy folytassanak alapos vizsgálatot a gyilkosság valamennyi vonatkozásában, és a büntett valamennyi elkövetőjét késedelem nélkül állítsák bíróság elé, a jogállamiság elvének szigorú betartása mellett;
 3. megállapítja, hogy sok emberi jogi csoport bírálta, hogy a pakisztáni – politikai és katonai – vezetök nem támogatják Tászir kormányzó bátor ellenállását, valamint megdöbbenését és mélységes aggodalmát fejezi ki a vallási intoleranciának és a nyíltan véghezvitt gyilkosságnak – még a jogászok körében is tapasztalható – társadalmi támogatása miatt, amely tüntetéseken és a gyilkos nyilvános erkölcsi támogatásában nyilvánul meg; felszólítja a pakisztáni kormányt, hogy ne tegyék lehetővé, hogy a mérsékelt véleményeket a szélsőségesek elhallgattassák;
 4. mélységes aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a katonai, igazságszolgáltatási és a politikai osztály egyes részei érezhetően, sőt nyíltan támogatnák, hogy a politikai és vallási szélsőségeseknek kedvezményeket tegyenek Pakisztánban;
 5. aggodalmának ad hangot, amiért Tászir kormányzó iszlámábádi gyilkosa a kormányzó saját biztonsági egységének egyik rendőre volt; felszólítja a pakisztáni kormányt, hogy a pakisztáni biztonsági erőket tisztítsa meg a szélsőséges iszlám elemektől, és gondoskodjon arról, hogy a biztonsági erök betartsák az alkotmány és a jogállamiság előírásait;
 6. támogatja a pakisztáni kormány valamennyi intézkedését, amely az erőszakos szélsőségek terjedése elleni küzdelemre irányul;
 7. aggódik amiatt, hogy a pakisztáni istenkáromlásról szóló törvényeket, amelyekkel a

néhai Tászír kormányzó nyíltan szembehelyezkedett, továbbra is arra használják, hogy üldözzék a különböző felekezeteket, köztük a keresztényeket, mint például az ötgyermekes Ászija Bibit, akit halálra ítélték;

8. felszólítja a pakisztáni hatóságokat, hogy azonnal engedjék szabadon Ászija Bibit, és tegyenek intézkedéseket elrejtőzni kényszerült családja biztonságának szavatolása érdekében; felszólítja Zadari elnököt, hogy fellebbezését hogy alkotmányos hatalmánál fogva részesítse kegyelemben Ászija Bibit az érdekében előterjesztett fellebbezés elbírálását követően;
9. sajnálattal veszi tudomásul, hogy a két legnagyobb pakisztáni politikai párt kijelentette: Szalmán Tászír megérdemelte, hogy nézeteiért meggyilkolják, ezzel tovább fokozta a félelmet, a politikai és vallási terrorizmus és bűnözés felé pedig engedményt tett;
10. aggódik, amiért a szólásszabadságot, többek között az interneten is, korlátozhatják Pakisztánban Tászír kormányzó meggyilkolását követően, mivel a pakisztáni Zsamát Áhla Szunat mozgalom vallástudósai nyíltan kijelentik, hogy a „támogatók ugyanúgy bűnösök, mint az, aki az istenkáromlást elkövette”, és hozzátesszik, hogy „a politikusoknak, a sajtónak és a többieknek le kell vonniuk a tanulságot ebből a példás halálesetből”;
11. örömmel veszi tudomásul, hogy a gyilkosságot a pakisztáni sajtó jelentős csoportjai elítélték, és tudomásul veszi a pakisztáni médiahatóság fellépését egyes televízióállomások ellen a történekről való tudósítás bizonyos aspektusai miatt;
12. támogatja a pakisztáni vezető újságírók arra vonatkozó felhívását, hogy vizsgálják meg, milyen szerepet játszik a média azáltal, hogy teret biztosít olyan szélsőséges hitszónokok és egyéb szélsőségesek számára, akik nyíltan fenyegették Tászírt és más, az övéhez hasonló elveket valló közéleti személyiségeket;
13. súlyos aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az istenkáromlással kapcsolatos törvényekkel – amelyek alapján akár halálbüntetés is kiszabható Pakisztánban, és amelyeket gyakran arra használják, hogy igazolják a politikai, faji és vallási kisebbségekhez tartozók cenzúrázását, bűnössé nyilvánítását, üldözését és bizonyos esetekben meggyilkolását – könnyen vissza lehet élni, ami érinti Pakisztán összes polgárát, bármely valláshoz tartozzanak is;
14. ismételten felszólítja a pakisztáni kormányt, hogy alaposan vizsgálja felül az istenkáromlással kapcsolatos törvényeket és jelenlegi alkalmazásukat is, beleértve a büntető törvénykönyv 295 C. szakasza által előírt, a Mohamed Próféta ellen elkövetett istenkáromlás büntetében bűnösnek találtakra kötelezően kiszabandó halálbüntetést vagy életfogytig tartó szabadságvesztést, tekintettel a kisebbségi ügyek szövetségi minisztere által javasolt módosítások végrehajtására;
15. méltatja különösen Sahbaz Bhattinak, a kisebbségi ügyek jelenlegi miniszterének az erőfeszítéseit, akik az istenkáromlásért járó halálbüntetés eltörléséről szóló törvényt terjesztettek elő; azt várja a pakisztáni hatóságoktól, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt, hogy megvédjék azoknak az életét, akiket világi vagy eltérő nézeteik miatt az iszlám radikalisták fenyegetnek, különösen a jogállamiságot védelmező ügyvédeket, bírákat, emberi jogi aktivistákat;

16. elvárja a pakisztáni kormánytól, hogy tegyen meg minden szükséges intézkedést valamennyi pakisztáni bíró biztonságának szavatolására, lehetővé téve ezáltal, hogy eleget tegyenek alkotmányos szerepüknek anélkül, hogy megfélemlítéstől, erőszaktól vagy zaklatástól kellene tartaniuk;
17. elmet bimegelégedéssel veszi tudomásul, hogy Pakisztán aláírta a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát és a ENSZ kínzás elleni egyezményét megerősítő okiratokat; felszólítja a pakisztáni kormányt, hogy vonja vissza ezen két egyezményrel kapcsolatos fenntartásait, és biztosítsa az egyezségokmányban rögzített lelkiismereti szabadságot, védztosítva állampolgárai számára, hogy azok szabadon gyakorolhassák hitüket;
18. felszólítja a pakisztáni kormányt, hogy biztosítsa a kisebbségek számára az alkotmányban és az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában, különösen annak 18. cikkében – amely arról rendelkezik, hogy „mindenkinek joga van a gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadsághoz” – lefektetett emberi jogokat;
19. támogat minden olyan kezdeményezést, amelynek célja a közösségek közötti párbeszéd és kölcsönös tiszteletet előmozdítása; felszólítja a pakisztáni politikai és vallási hatóságokat, hogy támogassák a toleranciát, és tegyenek kezdeményezéseket a gyűlölet és az erőszakos szélsőségek ellen;
20. sürgeti a pakisztáni kormányt, hogy hajtsa végre az oktatási rendszer javasolt reformjait, és szabályozza és ellenőrizze a madraszákat; felkéri a pakisztáni hatóságokat, hogy az Oktatási Minisztérium tanmenettel foglalkozó részlege által jóváhagyott tankönyvekből távolítsanak el minden olyan propagandát, amely a gyűlölködést, a vallási felsőbbrendűséget és a vallás becsmélését hirdeti;
21. felszólítja az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy a társadalom vallási toleranciájának ügyét foglalja bele a Pakisztánnal folytatott politikai párbeszédbe, mivel ez az ügy központi jelentőségű a vallási szélsőségek elleni hosszú távú küzdelemben;
22. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy továbbra is részesítsék anyagi támogatásban az emberi jogi szervezeteket és az emberi jogok védelmezőit, és hogy vázoljanak fel gyakorlati intézkedéseket az istenkáromlásról szóló törvények és más diszkrimináló jogszabályok ellen alakult, pakisztáni civil társadalmi mozgalom támogatására;
23. ösztönzi az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy ragaszkodjon ahhoz, hogy a pakisztáni kormány tartsa fenn az Európai Unió és a Pakisztáni Iszlám Köztársaság közötti együttműködési megállapodásba foglalt, a demokráciára és az emberi jogokra vonatkozó záradékot; felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson be jelentést az együttműködési megállapodás, valamint a demokráciára és az emberi jogokra vonatkozó záradék végrehajtásáról;
24. felszólítja az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy támogassa Pakisztán kormányát az emberi jogi minisztérium fejlesztésében és egy jelentőségteljes, független és irányadó nemzeti emberi jogi bizottság létrehozásában;
25. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének, a

tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint Pakisztán kormányának és parlamentjének.